

MARTIN EJMIS
NOVAC
Samoubilačka poruka

Preveo
Marko Mladenović

■ Laguna ■

Naslov originala

Martin Amis

MONEY: A SUICIDE NOTE

Copyright © 1984, Martin Amis

All rights reserved

Translation Copyright © 2010 za srpsko izdanje, LAGUNA

Antoniji

Ovo je samoubilačka poruka. Kada je budete odložili (a ova-ko nešto uvek treba čitati polako, tražeći znakove ili nehotične nagoveštaje), Džona Selfa više neće biti. To je, u svakom slučaju, zamisao. Mada se sa samoubilačkim porukama nikada ne zna, zar ne? U sveukupnosti života na ovoj planeti, ima mnogo više samoubilačkih poruka no što ima samoubistava. U tom pogledu, samoubilačke poruke nalikuju pesmama: gotovo svako se u nekom trenutku s njima okuša, imao ili nemao dara. U sebi ih pišemo svi. Na poruci obično i ostane. Čovek je sastavi, zatim nastavi svoje putovanje kroz vreme. Poništava se poruka, a ne život. Ili obrnuto. Ili smrt. Mada se sa samoubilačkim porukama nikada ne zna, zar ne.

Kome je poruka upućena? Martini, Fildingu, Veri, Aleku, Selini, Bariju – Džonu Selfu? Ne. Namenjena je vama tamo, milima, blagima.

M. E.
London, septembar 1981.

Kada je moj taksu, u rane jutarnje sate, sišao s autoputa Frenklina D. Ruzvelta, jedan niski „tomahavk“ pun crnaca oštro je iz svoje trake smotao desno, poput ajkule nam se ustremivši pravo u pramac. Eskivirali smo ga, naletevši na krupnu izbočinu ili greben za sidrenje: uz zvuk pucnja iz puške, krov taksija čučnu i puče me posred temena. To mi zaista nije trebalo, kažem vam, pošto me glava i lice i leđa i srce ionako neprestano jezivo bole, i pošto sam još bio pijan i pomahnitao i izbezumljen od aviona.

„O čoveče“, rekao sam.

„Aha“, rekao je taksista iza polomljene plastike svoje pregrade. „Do jaja.“

Taksista mi je imao četrdesetak godina, mršav, proćelav. To kose što mu je ostalo sjurivalo mu se u dugim i masnim pramenovima niz vrat i ramena. Za putnika, gradski taksisti su samo to – sumanutu vratovi, sulude kosijane. Ovaj sumanutu vrat bio je sav rošav i flekav, s grimiznom bojom iza ušiju koja je nemirno gorela pubertetskom pakošću. Sedeo je zavaljen tamo u svom kutku, držeći duge šake mlitavo na volanu.

„Dovoljno bi bilo nas stotinak, stotinak tipova kao što sam ja“, rekao je, govoreći iz trbuha, „da skenjamo sve čamuge i Latinose u ovom govornjivom gradu.“

Slušao sam, tamo na svom sedištu. Usled te nove bolesti koju imam a koja se zove tinitus, uši su odnedavno počele svašta da mi čuju, a to svašta nema strogo veze sa sluhom. Poletanja mlaznjaka, lomljivu stakla, struganje leda s poslužavnika. To se mahom dešava ujutro, ali i u svako drugo doba dana. Desilo mi se u avionu, na primer, ili bar mislim da jeste.

„Šta?“, viknuo sam. „Stotinak tipova? To nije mnogo tipova.“

„Mogli bi’ mi to, samo kad bi’ imali prave pljuce.“

„Pljuce?“

„Aha, pljuce. Pedesetšestice. Automatiku.“

Naslonio sam se na sedište i protrljao glavu. Bio sam proveo *dva sata* u prokletom Imigracionom. Pravi sam antitalenat za redove. Znao kako to ide. Oho-ho, mislim se, dok se gazeći i laktajući se uspešno probijam na kraj najkraćeg reda. Ali najkraći red nije najkraći bez nekog zanimljivog razloga. Svi ispred mene su Venerijanci, pterodaktili, muškarci i žene iz nekog drugog vremenskog toka. A smrknuti rmpalija u osvetljenom staklenom boksu sve mora da ih vivisekira i potrpa u mrtvačke vreće. „Poslom ili zadovoljstvom?“, upitao me je naposljetku taj tip. „Nadam se samo poslom“, rekao sam, misleći ozbiljno. S poslom obično prolazim okej. Zadovoljstvo je to što me uvaljuje u sve ove skupe nevolje... Zatim pola sata na carini, i još pola dok sam zaustavio ovaj taksi – da, s uobičajenim manijakom što peni i varniči za volanom. Vozio sam ja kroz Njujork. Posle pet ulica, toliko ti je muka da ti se plače. Šta se onda dešava s ovim degenericima koje plaćaju da to rade po čitav dan? Pokušajte vi. Upitao sam:

„Što bi tako nešto želeo da uradiš?“

„A?“

„Da pobiješ sve čamuge i Latinose?“

„Vide voziš žuti taksi, znaš“, rekao je, odigavši nakrivljenu mlitavu šaku s volana, „misle mora da si neki propalitet.“

Uzdahnuo sam i nagnuo se napred. „Znaš šta?“, upitao sam ga. „Ti stvarno *jesi* propalitet. Dok se nisi pojavio, mislio sam

da je to samo uvredljiva reč. Ti si prvi pravi koga sam sreo.“

Stali smo. Ustavši sa sedišta, postepeno se okrenuo prema meni. Lice mu je bilo mnogo gadnije, sočnije, sve u svemu upotrebljivije no što sam računao da će biti – s cvikerima i devojačko, svetlih očiju i cifrastih usana, kao da se ispod maske od kože krije drugo, pravo.

„U redu. Izlazi iz kola. Reko’ marš iz jebenih kola!“

„Da, da“, rekao sam, gurajući svoj kofer po sedištu.

„Dvadeset dva dolara“, rekao je. „Eno, *taksimetar*.“

„Ne dam ti ni prebijene pare, propalitetu.“

Ne promenivši ugao svog netremičnog pogleda, pružio je ruku ispod instrument-table i povukao posebnu polugu. Uz tup, dobro podmazan zvuk, zaključaše se brave svih četvorih vrata.

„Slušaj me, debeli govнару“, počeo je. „Ovo je ugao Dvadeset devete i Druge. Novac. Daj mi novac.“ Rekao je da će me odvesti dvadeset blokova dalje, u geto, i tamo me izbaciti na ulicu. Rekao je da će, kada čamuge obave svoje, od mene ostati samo klupko kose i zuba.

Imao sam u zadnjem džepu neke novčanice, od poslednjeg dolaska. Pružio sam mu dvadeseticu kroz uštrapanu pregradu. Otključao je i ja sam izašao. Više nije imalo šta da se kaže.

Stoga sada stojim ovde sa svojim koferom, na svetlosti što me obasjava i ostrvskoj kiši. Iza mene se naziru masivna reka i industrijska utegnutosť autoputa Frenklina D. Ruzvelta... Mora da je već skoro osam, ali cmizdravi dah dana još zaklanja njegov sjaj, treperav, baš bedan sjaj – pokisao, popišan. S druge strane prljave ulice, trojica crnputih frajera protežu se na vratima zatvorene prodavnice pića. Ali ja sam krupan, da, baš krupan, a oni odveć smoreni da bi prišli i ošacovali me. Prkosno potežem iz svog politrenjaka iz fri-šopa. Po mom vremenu, prošla je ponoć. Bože, kako mrzim ovaj film! A on tek počinje.

Tražio sam taksi, ali nijedan da se pojavi. Bio sam u Prvoj, ne u Drugoj, a Prva je geto. Svi taksiji idu u suprotnom pravcu, bežeći glavom bez obzira Drugom i Leksington avenijom. U Njujorku sam tek pola minuta i već koračam linijom, pešačim dugom Devedeset devetom ulicom.

Znate, pre mesec dana ne bih ovo radio. Tada to ne bih radio. Tada sam izbegavao. Sad samo čekam. Svašta mi se dešava. Zaista. Moraće prosto da nastavi da se dešava. Samo gledajte – samo sačekajte... Kažu da inflacija čisti ovaj grad. Lova zavrće rukave i izbacuje smeće. Ali ovde se i dalje svašta dešava. Izađeš iz aviona, osvrneš se oko sebe, duboko udahneš – i osvestiš se u gaćama, negde južno od Sohoa, ili na pokretnom stolu u centru grada sa srebrnim poslužavnikom i resama ukrašenim računom na prsima i tipom u belom koji ti kaže: Dobro jutro, gospodine. Kako ste danas? To će vas stajati petnaest hiljada dolara... Ovde se i dalje svašta dešava i nešto samo čeka da mi se desi. Znam to. U poslednje vreme imam osećaj da mi je život kao šala od koje se ledi krv u žilama. U poslednje vreme život mi je poprimio *oblik*. Nešto čeka. Ja čekam. Uskoro će prestati da čeka – samo je pitanje dana. Grozote se mogu odigrati u svako doba. Upravo to je tako grozno.

Strah ovom planetom korača uzdignuta čela. Strah korača sav važan i snažan i odvažan. Strah nas je sve ovde dole baš omađijao. Ma istina je, čoveče. Sestro, ne zavaravaj se... Ovih dana ima da priđem strahu. Prići ću mu. Neko mora. Ima da mu priđem i da kažem: *U redu, nadrkanko. Dosta je bilo. Dovoljno si nas kinjio. Evo nekoga ko to nije hteo da trpi. Gotovo je. Čekam te napolju*. Čuo sam da su sve siledžije duboko u sebi kukavice. Strah jeste siledžija, ali nešto mi govori da nije cvikator. Sve se bojim da je strah zapravo neverovatno hrabar. Strah će me izvesti pravo napolje, uspraviće me u uličici među gajbama i praznim flajkama, i pokazaće mi ko je baja... Pretpostavljam da bih mogao da izgubim zub-dva, ili bi čak mogao da mi slomi ruku – ili da mi sjebe oko! Strah bi mogao da se zanese, kao što

sam viđao da se nekima desi, i da načini čistu štetu, ne mareći ni za šta. Možda bi mi bila potrebna ekipa, ili neko oruđe, ili utoka. Kad bolje razmislim, možda bi mi bilo bolje da ostavim strah na miru. Kada dođe do tuče, hrabar sam – ili bezobziran ili ravnodušan ili prosto nepravedan. Ali straha se istinski plašim. On se suviše dobro bije, a ja sam ionako previše uplašen.

Hodao sam jedan blok na zapad, zatim skrenuo na jug. Na semaforu u Devedeset šestoj ulici oteo sam jedan taksi – samo sam naglim trzajem otvorio vrata i ubacio kofer na sedište. Taksista se okrenuo: i pogledi su nam se u užasu sreli. „*Ešberi*“, rekao sam mu, po drugi put. „U Četrdeset petoj.“ Odvezao me je tamo. Dao sam tipu dva dolara koja sam mu dugovao i još nekoliko. Novac je veoma uzvišeno promenio vlasnika.

„Hvala, prijatelju“, rekao je.

„Nema na čemu“, odvratio sam. „Hvala *tebi*.“

Sedim na postelji u svojoj hotelskoj sobi. Soba je krasna, baš krasna. Nema ni jednu jedinu primedbu. I vredi svaku paru.

Bol u licu pocepao mi se nadvoje, ali boli otprilike isto. Sad već nesumnjivo imam otok na vilici, na svojoj gornjoj zapadnoj strani. Ustrani apsces ili nešto, možda živac ili neko sranje s desnima. O, bože, pretpostavljam da ću morati za to da se postaram. Doktor za usta koga budem odabrao ima opasno da se iznenadi. Ovi moji krokodilski zubi, ovi engleski zubi – dobri su, rekao bih, koliko i zubi prosečnog američkog leša. Uz to će me još i koštati. Kao što znate, kao što sam već rekao, ovde čovek za sve tome slično mora dobrano da se isprsi. Mora unapred sebi da kaže da nema ograničenja. Da bi svi ovi ljudi na ulicama, ovi statisti i sporedni glumci, ostali na putu, potrebna je opaka kinta. U ovom gradu vozila hitne pomoći imaju taksimetre, merače novca: eto s kakvim mestom imam posla.

Osećam kako mi u strminama očiju jedan novi bol otvara radnju. Zdravo, i dobro došao!

Pijem viski oslobođen poreza iz šolje za četkicu i pastu za zube, osluškujući čujem li i dalje svašta. Jutra su najgora. Ovo jutro bilo je najgore do sada. Čuo sam računarske fuge, japanske džem-sešne, didžeridue.* Šta mi je to glava naumila? Voleo bih da imam neku predstavu o tome šta mi sprema. Hoću odmah da se javim Selini i da to s njom podelim, to o čemu mozgam. Tamo je jedan ujutro. Ali i ovde je jedan ujutro, bar u mojoj glavi. I Selina bi mi bila i više no dorašla, s obzirom na to u kakvom mi je stanju glava... Sada treba da izađem na kraj s novom večeri. Ne želim da izlazim na kraj s novom večeri. Već sam proveo jednu, u Engleskoj i na avionu. Ne treba mi novo veče. Alek Luelin mi duguje novac. Selina Strit mi duguje novac. Bari Self mi duguje novac. Vidim da se napolju brzo smrklo. Uf – samo polako. Svetla ne deluju nimalo nepokretno niti stabilno, tamo gore na nakrivljenom nebu.

Osvežen kratkom nesvesticom, ustao sam i otišao u susednu prostoriju. Ogledalo je, nimalo zadivljeno, posmatralo kako u pozajmljenom bleštavilu kupatila bez prozora obavljam niz doterivanja. Oprao sam zube, očešljao čupu, isekao nokte, umio se, isprao grlo, istuširao se, obrijao, presvukao – i opet izgledao očajno. Bože, u poslednje vreme strahovito sam se usvinjio. Kažem vam, zgrozim se u kadi i na klozetskoj šolji. Na dasci nalik volovskom jarmu sedim skljkokan poput vodovodne spojnice, poput zadihanog paufljaka premlaćene stare skitnice. Kako sam dovede dogurao? Nije moguće da je samo do silne cirke i brze hrane koju u sebe trpam. Jok, za ovo mora da sam odavno predodređen. Matori mi nije debeo. A nije mi bila ni majka. U čemu je onda fora? Može li novac to da sredi? Celo telo treba detaljno da mi se pregleda i popravi, zameni.

* Aboridžinski drveni duvački instrument u obliku dugačke cevi. (Prim. prev.)

Telo treba da mi se smakne, eto šta mi treba. A to ću i učiniti, čim uđem u novac.

Selina, moja Selina, ta Selina Strit... Neko mi je danas odao jednu njenu jezivu tajnu. O tome još ne želim da pričam. Ispričaću vam kasnije. Prvo hoću da izađem i da još pijem i da se dobro umorim.

Opružna vrata se razdvojiše i ja se isteturah u tikovinu i svetlućanje foajea. Uniformisani muškarci stajali su unaokolo ravnoćušno poput stražara u rovu. Pljusnuo sam ključ na pult recepcije i ozbiljno klimnuo glavom. Bio sam taman toliko nakresan da ne mogu da vidim znaju li oni da sam nakresan. Smeta li im to? Bio sam svakako odveć nakresan da bih mario. Dugim krutim koracima i ukočenih ramena, krenuo sam ka vratima.

„Gospodin Self?“

„Glavom i bradom“, rekao sam. „Da?“

„O, gospodine. Imali ste po podne jedan poziv. Kaduta Masi?... Je l' to ona Kaduta Masi?“

„Baš ta. Ona – neka poruka ili nešto?“

„Ne, gospodine. Nema poruke.“

„Pa dobro. Hvala.“

„Mm-hm.“

Tako sam krenuo na jug, vijugavim Brodvejem. Kakve su to *mm-hm* gluposti? Koraćao sam kroz mezožderske zloduhe daha podzemne železnice. Slušao parajuće trubljenje sirena, zviždanje biciklista i skejtera, pogoista,* rikšara, jedrilicara na dasci. Gledao sam podivljale automobile i taksije kako se probijaju snagom svojih sirena. U vazduhu sam osećao sve suparništvo, svu demokratiju, sav kurziv. Ti ljudi su rešeni da, bez mnogo stida, budu to što jesu, kakvi god bili. Osetivši poriv da izađe iz reda danguba i dokoličara, kibicera, ljudi s pločnika, jedan

* Pogo – motka s oprugom za skakanje. (Prim. prev.)

krupni plavokosi kreštavac stao je da maše rukama na ivičnjaku, optužujući sav saobraćaj. Kosa mu je bila one naročite ludački žute boje, kao kajgana, kajganska griva. Sparingujući sa zamišljenim protivnikom, nepovezano je brbljao o prevari i izdaji, otpuštanju viškova, sudskom iseljavanju. „To je moj novac i želim ga!“, rekao je. „Hoću svoj novac i to odmah!“ Grad je pun takvih tipova, takvih tipova i lutaka što danonoćno urlaju i vrište i liju suze nad svojom zlehudom sudbinom. Pročitao sam u nekom časopisu da su to hronični bolesnici iz gradskih ludnica. Pustili su ih pre deset godina, kada je novac podbacio... E to je dobar vic, globalni, vic koji je ispričao novac. Arapin zakopčava šlic u oboru za ovce, zadovoljno zuri preko štale i kaže: „Ej, Besime. Hajde da poskupimo naftu.“ Deset godina kasnije, usred Brodveja, jedan krupni belac maše rukama kao da su kraci vetrenjače, naočigled svih prisutnih.

Utrčavam u jedan toples bar u Četrdeset četvrtoj. Jeste li ikada overili neki od tih lokala? Uvek sam očekivao nekakav klub za mafijašku bratiju kojim patroliraju polugole sobarice. Nije tako. Imaju samo nekoliko cica u gaćicama koje đuska-ju na pisti iza šanka: ti sediš i cirkaš dok one paradiraju svoje atribute. Naručivao sam viski za viskijem, tri i po dolara po čaši, i ispirao svoju gornju zapadnu stranu. Takođe sam sebi privijao hladnu čašu na bolni obraz. To pomaže, ili se bar tako čini. Ublažava bol.

Na pisti su radile tri devojke, ravnomerno raspoređene njenom u ogledalu odraženom dužinom. Devojka u toplesu koja je igrala radi mog uživanja, i radi uživanja živahne, hermafro-ditske prilike koja je sedela dve barske stolice desno od mene, bila je niska i stidljiva i građena kao kućence. Pa, pogledajmo. Koža joj je na svetlosti delovala bez sjaja, žalosno bledeći na pogled, kao da je podložna osipima, alergijama. Imala je velike nesrećne grudi, kod srca naborane, a nadstrešnica od mlhove kože prelivala joj se preko gornje ivice gaća, koje su bile tamnoplave i nabubrele od stidnih dlačica, kao gimnastički triko.

Tako je, gornje krajeve grudi krasila su joj glatka nazupčenja, još belja od ostatka tela. Strije sa dvadeset, sa devetnaest: nešto tu nije u redu, spoljašnjost veoma rano pokazuje znake umora, znake neispravnosti. Znala je ona sve to, moja devojčica. Njeno obično muškobanjasto lice trudilo se da ne skida podrugljivi smešak zanesene uobraženosti, no ipak je bilo puno nespokoja – telesnog nespokoja, ne onog drugog srama. Ako želite moje cenjeno mišljenje, ta ženska nije imala nikakvu budućnost u go-go plesanju. Ali bila mi je devojka, bar narednih pola sata. Njene dve suparnice nešto niže na pisti delovale su mnogo više kao moj tip, ali svaki put kad bih se prema njima okrenuo lice bi mi namerno zadamaralo. A morao sam i da imam obzira prema svojoj curici, prema njenim osećanjima. S tobom sam, mala, ne brini. Poslužićeš sasvim lepo. S vremena na vreme bi mi se nasmešila. Osmeh joj je bio krajnje bespomoćan i nesigur. Da, osmeh joj je bio je krajnje snebivljiv.

„Jesi za još jedan viski?“, upitala me je matrona iza šanka – vremešna dama navoštene kose i hrapavog glasa. Čarapa za telo ili kratka baletska suknjica koju je na sebi imala bila je odbojno tamnosmeđa ili boje karamela. Govorila je o pojasevima za kičmu, o hernijama.

„Aha“, rekao sam, počevši da pušim novu cigaretu. Sem ukoliko vas izričito ne obavestim da nije tako, uvek pušim novu cigaretu.

Neko vreme negovao sam obraz čašom. Gundao sam i psovao. Kad sam ponovo podigao pogled, moje devojke više nije bilo. Namesto nje, tamo se uvijala visoka Meksikanka s klovnovski širokim ustima, opakim nauljenim dudama i brazdom crne dlake na stomaku koja joj je poput traga baruta kradomice uranjala u oštar beli lastiš gaćica. E ovo već na nešto liči, pomislilo sam. Iz mog iskustva, otprilike sve što o ženi treba da se zna može da se zaključi iz toga koliko vremena, razmišljanja i novca ulaže u svoje gaćice. Pogledajte Selinu. A ove gaćice ukazivale su na istinsko umeće međ čaršavima. Plesala je kao u snu iz

kog se budiš mokrog trbuha, bludna i bezizražajnog lica. Njen zubima natrpan osmeh bio je upućen svima i nikome. Lice, telo, pokret: sve je to bilo sasvim sigurno u svom izvođenju, u svojoj umetnosti, svojoj pornografiji.

„Oćeš da častiš Don pićem?“

Spustio sam glavu. Stara dama iza šanka nehajno je pokazala prema barskoj stolici do mene, na kojoj je zaista sedela Don – Don, moja curica, sad uvijena u čupavu kućnu haljinu.

„Pa šta Don pije?“, upitao sam.

„Šampanjac!“ Kratka debela čaša nečega što je ličilo na glukozu s ledom bi pljusnuta pred mene na šank. „Šest dolara!“

„Šest *dolara*...“ Na vlažnom drvetu, ispravio sam novu dva-deseticu.

„Izvini“, lecnuvši se reče Don. Upotrebila je dug brđanski samoglasnik, samoglasnik nekoga ko je u gradu došljak. „Ne volim ovaj deo. Ne pristaje baš jednoj devojci.“

„Ne opterećuj se.“

„Kako se zoveš?“

„Džon“, rekao sam.

„Čime se baviš, Džone?“

Aha, kapiram – razgovor. Ma sjajno. Metar i po od nosa nalazi mi se nago čudo koje se uvija, ali ja plaćam dobar novac da bih pričao sa u peonjar zaodnutom Don.

„U pornografiji sam“, rekao sam. „Dovde.“

„To je zanimljivo.“

„Jesi za još jedan viski?“ Matora lopata, ta upraviteljka u terapeutskoj majici na bretele, preteći se uzdizala nad nama s mojim kusurom.

„Što da ne“, rekao sam.

„Hoćeš da častiš Don još jednim pićem?“

„Bože. Da, u redu – daj.“

„...Ti si Englez, Džone?“, upitala je moja devojka, s dubokim razumevanjem, kao da bi to ako jesam mnogo šta razjasnilo.

„Pravo da ti kažem, Don, napola sam Amerikanac i napola zaspao. Tek što sam sišao s aviona, razumeš?“

„Ja isto. Mislim s autobusa. Juče. Tek što sam izašla s autobusa.“

„Odakle, Don?“

„Iz Nju Džerzija.“

„Bez zezanja? Iz kog dela Nju Džerzija? Znaš, ja sam odrastao...“

„Jesi za još jedan viski?“

Osetio sam kako mi ramena popuštaju. Polako sam se okrenuo. Pita sam: „Koliko staje da mi deset minuta ne prilaziš? Navedi cenu“, rekao sam. Ali rekao sam još štošta. Nije ustuknula, ta vremešna dama. Bila je iskusna. Pokazao sam joj celo svoje lice, a to je lice koje ljude obično tera da obore pogled, široko i sivo, puno adolescentske arheologije, jeftine hrane i bezvrednog novca, lice debele zmije, koje krasi svi tragovi njenih grehova. Nekoliko trenutaka samo mi je pokazivala svoje lice, do daske, smrknuo mi predstavljajući svoje oči, koje su bile nepokolebljivije od mojih, o, daleko nepokolebljivije. S malenim pesnicama na šanku, nagnula se prema meni i rekla:

„*Liroju!*“

Muzika istog trenu utihnu. Ka meni se okrenuše brojni pega-vi profili. Podbočena, u tišini starija, sada mirnih grudi, tam-noputa plesačica zurila je dole u mene s iskusnim prezrenjem.

„Tražim nešto.“ To je bila Don. „Pornografija me baš zanima.“

„Ne zanima te“, rekao sam. A ne zanimaš ni ti pornografiju. „U redu je, Liroju! Opusti se, Liroju. Nema frke, druškane. Idem. Evo novca. Don, čuvaj se.“

Skliznuo sam sa stolice i otkrio da nemam ravnotežu. Stolica se klatila unaokolo, poput novčića. Mahnuo sam ženama koje su me gledale – prestanite da piljite – i uhvatio dijagonalu prema vratima.

Napolju je u ponudi bilo sve. Muški striptiz, tuširanje udvo-je, seks uživo: non-stop otvorena porno-pijaca nakostrešena u svojoj nepromenljivosti. Imali su čak i ono pravo, u obliku

prostitutki. Ali nisam bio raspoložen ni za kakvu robu, ne te večeri. Otpesačio sam natrag do hotela *bez incidenata*. Ništa se nije desilo. Ne desi se nikada, ali hoće. Obrtna vrata gurnula su me u foaje, a recepcionar poskočio u svom ograđenom prostoru.

„Izvinite“, rekao je. „Dok ste večeras bili napolju, gospodine, zvao je gospodin Lorn Gajlend.“

Pažljivo mi je pružio ključ.

„Je l' to stvarno bio Lorn Gajlend, gospodine?“

„O, ja bih malčice pripazio“, rekao sam, ili možda samo pomislio. Lift me je usisao ka nebu. Lice me je i dalje neprestano jezivo bolelo. U sobi sam uzeo bocu i utonuo u postelju. Dok sam čekao da počnu zvuci, razmišljao sam o putovanju kroz vazduh i vreme, i o Selini... Da, mogao bih sad u to da vas uputim. Možda će mi, štaviše, biti malo lakše, kad vam budem ispričao, kada to iz sebe izbacim.

Ranije danas – danas? Bože, kao da sam u detinjstvu – Alek Luelin me je odvezao na aerodrom Hitrou sedeći za volanom mog moćnog „fijaska“. Pozajmio je auto dok sam na putu, taj lažov. Bio sam prepariran od pića i „serafima“, za avion. Plašim se letenja. A plašim se i sletanja. Nismo mnogo pričali. Duguje mi novac... Pridružili smo se dugom redu na stendbaju. Nešto u meni nadalo se da će let biti popunjen. Nije bio. Oglašavajući se kucanjem, računar mi je prikazao moje sedište. „Ali bolje požurite“, rekla je devojka. Alek je otkaskao sa mnom do pasoške kontrole. Razbarušio mi je kosu i oterao me unutra.

„Ej, Džone“, pozvao me je s druge strane ograde. „Ej, zaviniče!“ Kraj njega je stajao neki starac, mašući nekome koga nisam mogao da vidim.

„Šta je?“

„Dođi ovamo.“

Mahnulo mi je da dođem. Prišao sam mu, zadihan.

„Šta je?“

„Selina. Tuca se s nekim drugim – često, stalno.“

„Koji si ti lažov.“ A mislim da sam ga čak i umorno mlatnuo preko lica. Alek stalno izvodi takve kerefeke.

„Mislio sam da bi trebalo da znaš“, uvređeno je rekao. Nasmešio se. „Zguza, s nogom na ramenu, ona od gore. Sa svih strana.“

„Ma stvarno? S kim? Koji si ti lažov! Zašto to – s kim, s kim, s kim?“

Ali nije hteo da mi kaže. Samo je rekao da to traje već dugo i da je posredi neko koga prilično dobro poznajem.

„Koji si ti“, rekao sam, i okrenuo se, i potrčao...

Eto. Nije mi lakše. Nimalo mi nije lakše. Prevrćem se na stomak, da probam malko da odspavam. London se budi. A i Selina. U glavi mi iznova počinje udaljeno pištanje ili zviždanje ili šištanje, polako menjajući tonalitet, tražeći svoju lestvicu.

O, čoveče, ponekad kada se probudim osećam se kao pregažena mačka.

Jeste li upoznati sa stoičkim aspektima žestokog opijanja, teškog pijančenja? O, baš je žestoko. O, baš je teško. Nije lako. Bože, nikad sebi nisam želeo da naudim. Samo sam želeo da se dobro provedem.

Bolest čiji sam domaćin i koja se zove tinitus – pouzdanija i, pogotovo, jeftinija od svakog poziva za buđenje – bez odlaganja me je probudila u devet. Tinitus me je probudio krajnje ozlojeđeno, kao da me je prethodno satima neuspešno budio. Pustio sam svoj sasušeni jezik da se škripavo odigne i proveriti oteklinu na mojoj gornjoj zapadnoj strani. Manje-više ista, mada osetljivija. Grlo me je obavestilo da sam mamuran i od pljuga. Prva cigareta upalila bi trag baruta do futrole, do arsenala u mojim nedrima. Opipao sam džepove i svejedno je pripalio.

Deset minuta kasnije izašao sam iz klonje na sve četiri, bled i veoma skrušen krokodil, istinski se kajući zbog onog silnog

ustajalog gliba i smeća koje sam prethodne noći progutao. Baš sam se bio prevrnuo na leđa i olabavljavao kravatu i otkopčavao košulju kada je zazvonio telefon.

„Džone? Lorn Gajlend.“

„Lorne!“, rekao sam. Bože, kakav je to graktaj bio! „Kako ste?“

„Dobro“, rekao je. „Dobro sam, Džone. Kako si ti?“

„Ja sam krasno, baš krasno.“

„To je dobro, Džone. Džone?“

„Lorne?“

„Nešto što me brine, Džone.“

„Kažite šta, Lorne.“

„Ja nisam star čovek, Džone.“

„Znam to, Lorne.“

„U sjajnoj sam formi. Nikad boljoj.“

„Drago mi je, Lorne.“

„Zato mi se ne dopada što govoriš da sam star čovek, Džone.“

„Ali ja to ne govorim, Lorne.“

„Pa dobro. Ti to *impliciraš*, Džone, a to je, to je otprilike isto. Po mom mišljenju. Takođe *impliciraš* da nisam previše seksualno aktivan i da ne mogu da zadovoljim svoje žene. To naprosto nije tačno, Džone.“

„Siguran sam da nije, Lorne.“

„Zašto to onda implicirati? Džone, mislim da bi trebalo da se sastanemo i da o tome porazgovaramo. Mrzim da pričam telefonom.“

„Svakako. Kada?“

„Ja sam veoma zauzet čovek, Džone.“

„Poštujem to, Lorne.“

„Ne možeš od mene očekivati da tek tako sve ostavim, samo da bih, samo da bih se sastao s tobom, Džone.“

„Razume se da ne, Lorne.“

„Vodim ispunjen život, Džone. Ispunjen i aktivan. Super-aktivan, Džone. U šest sam u fitness-centru. Kada završim s programom, bacam se na strunjaču sa svojim trenerom džuda. Po podne vežbam s tegovima. Kada sam kod kuće, stalno je

golf, tenis, skijanje na vodi, ronjenje, skvoš i polo. Znaš, Džone, ponekad samo izađem na onu plažu i trčim kao dete. Devojke, te ribe koje su mi kod kuće, Džone, grde me kada se zatrčim i ostanem do kasno, kao da sam mali. Onda pola noći moram da krešem. Juče, na primer...“

I tako sat i po, života mi. Nakon izvesnog vremena samo sam začutao. No, to mu nimalo nije zasmetalo. Stoga sam ga prosto saslušao, pušeci i katastrofalno se provodeći.

Kada je bilo gotovo, nategao sam viski, obrisao suze papirnom maramicom i pozvao sobnu poslugu. Tražio sam kafu. Mislim, katkad se mora i malo usporiti.

„Kakvu kafu?“, stigao je podozrivi odgovor.

Rekao sam mu: s mlekom i šećerom. „Koliki su vam lončići?“

„Za dve šoljice“, rekao je.

„Četiri lončića.“

„Stiže.“

Bio sam ispružen na uzanoj postelji sa svojim iskrzanim, lepezolikim adresarom. Služeći se hotelskim blokčićem i olovkom, počeo sam da sastavljam spisak mesta gde bih očekivao da nađem skitaru Selinu. Ta Selina se baš muva. Zapitao sam se, čisto informativno, koliko će me posete tim mestima stajati.

Svukao sam se i napunio kadu. Zatim je stigao besprekorni crnoputi hotelski dečko s mojim poslužavnikom. Prišao sam, parafrirao račun i tutnuo malom zelembaća. Bio je u dobroj formi, taj klinac: u koraku i osmehu video mu se nekakav prijatan nemir. Nevino se namrštio i onjušio vazduh.

Dovoljno mu je bilo da me pogleda – da pogleda pepeljaru, bocu, četiri lončića kafe, moje lice, i moje škembe poglelo poput kamena preko bele trake peškira – dovoljno mu je bilo da me pogleda pa da s priličnom sigurnošću zaključim kako trošim žestoko gorivo.

U strmom ventilacionom otvoru ispod moje sobe nalazi se privezan pas. Daroviti lajavac, laje gromoglasno dobro. Dosta

sam ga slušao dok sam sedeo tamo i dok je Lorn sa mnom razgovarao. Njegovi nastupi lajanja, koji se ponavljaju na svakih pola sata, odjekuju čudovišnim upozorenjem čitavom dužinom zidova kanjona. Treba mu taj podzemni bes. Ima veliku odgovornost – zvuči kao da čuva kapije pakla. Pluća su mu neizmerno velika, kerberski gnev golem. Trebaju mu ta pluća – za šta? Da ih spreči da uđu, da ih spreči da izađu.

Bolje da vam predstavim Selinu – i to brzo. Ta vatrena kučka, šta joj to dozvoljavam da mi učini?

Poput mnogih devojaka (pretpostavljam), a posebno onih sitne, gipke, posrnule, pohotne, jebozovne vrste, Selina svoj život živi u okorelom strahu od napada, zlostavljanja i silovanja. Svet ju je u prošlosti već više puta napastvovao, i ona misli da želi da je napastvuje opet. Ležeći među čaršavima, ili oslovnjena mi na bok tokom dugih i napetih putovanja u „fijasku“, ili sedeći naspram mene za stolom u dubokoj zavetrini skupih večera, Selina me je neretko osvežavala pričama o napadima i silovanjima iz svog detinjstva i pubertetskog doba – o bolesniku mošusnog daha koji joj je na opštinskom travnjaku ponudio karamelu, o ispitivanjima znojem natopljenih čuvara parka u šupi za alat, o nekom smotanom retardu u uličici ili sokačetu, pa sve do priča o narcisoidnim fotografima i razvratnim rekviziterima koji su je startovali na poslu, a sada o namrgođenim pankerima i fudbalskim kulovima i baucima s autobuskih stanica koji u redovima zlonamerno stoje na ulicama i manje-više neprestano je štipaju za dupe ili ćušku po sisama i sve u svemu se nimalo ne ustručavaju da urade to što im nužda nalaže... To znanje mora da je zamorno, to poimanje da pola stanovnika planete, jedan na jedan, može da ti uradi šta god hoće.

A mora da je naročito teško devojci kao što je Selina, čiji je izgled, nakon više sati pred ogledalom, negde na pola puta

između nacifrano mladalačkog i prostački izazovnog. Loži se isključivo na haj-strit* modu, s otvorenim nagoveštajem kuplerajskog umeća i najskupljim vešom koji novac može da kupi. Hodao sam ja sa Selinom ulicom, kada idemo u šoping, na primer, i ona odšeta napred, u odsečenim farmerkama i od pranja skupljenoj majici, ili naboranoj haljinici koja joj seže do praga žućkastomrkih bedara, ili kakvoj prozirnoj koprenastoj tkanini, nalik kondomu, ili skraćenoj *školskoj uniformi*... Muškarci trepću i gledaju, trepću i gledaju. Savijaju se i okreću u stranu. Zatvaraju oči i hvataju se za muda. A ponekad, kada me vide kako opušteno otpozadi priđem svojoj maloj prijateljici i obgrlim je oko vitkog i mišićavog struka, pogledaju me kao da žele da kažu – Uradi nešto povodom toga, hoćeš? Ne daj joj da se takva šeta unaokolo. Hajde, to ti je dužnost.

Pričao sam ja sa Selinom o njenom izgledu. Ukazao sam joj na tesnu vezu između silovanja i njene letnje garderobe. Ona se na to smeje. Pocrveni, bude joj drago. U pabovima i na žurkama neprestano moram da se tučem za njenu čast. Neko je drpne ili uštine za guzu ili joj predloži snošku – i eto mene ponovo, kako umorno dižem ožiljcima izbrazdane pesnice. Kažem joj da je to zato što ide okolo furajući se kao duplerašica. I to joj je smešno. Ne razumem. Ponekad mislim da Selina ni prstom ne bi mrdnula da se skloni s puta šleperu koji joj hita u susret, dok god joj vozač ni jedan jedini put ne skine pogled sa sisa.

Osim silovanja, Selina se plaši još i miševa, paukova, pasa, otrovnih gljiva, raka, odstranjivanja dojke, okrnjenih šolja, priča o duhovima, vizija, znamenja, gatara, astroloških rubrika, duboke vode, požara, poplava, gljivica, siromaštva, munje, vanmaterične trudnoće, rđe, bolnica, vožnje, plivanja, letenja i starenja. Kao ni njen debeli bleđi ljubavnik, nikad ne čita knjige. Više nema posao: nema novca. Ima ili dvadeset devet ili trideset jednu ili, po svojoj prilici, trideset tri godine. Sve ostavlja za

---

* *High Street* – ulica (obično u centru) u kojoj se nalazi najveći broj komercijalnih butika. (Prim. prev.)

poslednji tren, i toga je svesna. Nešto će morati da preduzme, i to uskoro.

Aleku ne verujem bezuslovno, ali Selini sigurno neću poverovati, to je jasno kao dan. Iz mog iskustva, kada su devojke u pitanju – nikad se ne zna. Ne, nikad se ne zna. Čak iako je uhvatiš, na delu – presavijenu natroje naopačke u vazduhu iznad uzglavlja, recimo, kako pere zube karom tvog najboljeg druga – nikad se ne zna. Poricaće, ogorčeno. I verovaće u to što govori. Držaće taj kurac, kao mikrofon, i reći će ti da nije tako.

Veran sam Selini Strit već više od godinu dana, boga mu. Jesam. Nprestano se trudim da ne budem, ali nikako mi ne polazi za rukom. Ne mogu da nađem nijednu s kojom bih joj bio neveran. One ne žele to što ja imam da ponudim. Žele obavezivanje i iskrenost i saosećanje i poverenje i sve ostalo u čemu, izgleda, baš oskudevam. Prešle su granicu do koje će se s nekim kresnuti čisto iz zezanja. I Selina ju je prešla, odavno. Istina, nekada je bila poznata prca, ali sad mora da misli kako da osigura bezbrižnu budućnost. Ah, Selina, hajde. Reci mi da nije tako.

Opasno sam se tog jutra oznojio za aparatom – aha, a napravio i opasan račun. Ogluveo od kofeina, bio sam samo usijani robot, kuckajuća mreža džet-lega, vremenskog skoka i mamurluka. Telefon je slučajno bio starina: s brojčanikom na okretanje. A meni su prsti već bili toliko bolni i izgrizeni da mi je svako dugme na košulji bilo poput kapi rastopljenog lema... Na pola sesije, okretao sam levim malim prstom. „Broj sobe molim“, rekla bi telefonistkinja svojim slatkim jednoličnim glasom, svaki put, svaki put. „Opet ja“, govorio sam i govorio. „Soba 101. Ja sam. Ponovo ja.“

Prvo sam probao sopstveni broj, a onda ga okrenuo još nebrojeno puta. Selina ima svoje ključeve. Stalno dolazi i

odlazi... Pričao sam s Mendi i Debi, Selininim tajanstvenim cimerkama. Zvao sam njenu staru kancelariju. Zvao sam njen tečaj plesa. Pozvao sam čak i njenog ginekologa. Niko nije znao gde je. Uporedo sam pročešljavao talase u potrazi za Alekom Luelinom. Pričao sam s njegovom ženom. Pričao sam s njegovim trima devojčkama. Pričao sam s njegovim socijalnim radnikom. Uzalud. Čoveče, baš lepim razmišljanjima moram da se bavim, pet hiljada kilometara daleko od kuće.

Pas je lajao. Lice mi je delovalo sitno i zblanuto između svojih mesnatih crvenih ušiju. Neko vreme klonulo sam ležao i oštro zurio u telefon. Izdržao je nekoliko sekundi, zatim zazvonio. A ja naravno pomislio: *ona je*, i požurio da dograbim svoju devojčicu.

„...Da?“

„Džon Self? Kaduta Masi ovde.“

„Konačno“, rekao sam. „Čast mi je, Kaduta.“

„Džone, drago mi je što te čujem. Ali pre no što se sastanemo, volela bih ponešto da razjasnimo.“

„Kao šta, Kaduta?“

„Na primer, koliko dece misliš da bi trebalo da imam?“

„Pa mislio sam samo ono jedno.“

„Ne, Džone.“

„Više?“

„Mnogo više.“

Upitao sam: „Koliko otprilike?“

„Mislim da bi trebalo da imam mnogo dece, Džone.“

„Pa dobro. Naravno. Što da ne. Šta, recimo još dvoje-troje?“

„Videćemo“, rekla je Kaduta Masi. „Drago mi je što si voljan da mi izađeš u susret. Hvala ti.“

„Nije vredno pomena.“

„I još nešto. Mislim da bi trebalo da imam majku, sedokosu gospođu u crnoj haljini. Ali to nije toliko važno.“

„Dogovoreno.“

„I još nešto. Ne misliš li da bi trebalo da promenim ime?“